

Slovenija v Eu

Gledališki predstavi na bloku v Podklancu je sledilo kakih 400 ljudi

Velik ljudski praznik na bregovih Idrije

Reka Idrija je že petsto let meja med Benečani in "Puntarji", na njenem desnem in levem bregu pa že več kot petsto let živijo Slovenci. Stiki med njimi so bili večinoma

plodni in živahni, poznali so se med seboj, prepirali in pomagali. Najhujše pa je bilo po drugi svetovni vojni, ko razdalje je bilo tako majhno, da si se lahko gledal v oči iz

enega brega na drugega, a tu je tekla železna zaveza. Meja je bila neprepustna vsaj do leta 1955, ko so uvedli propustnice in odprli blok v Podklancu.

40 je bilo tistih, ki so se udeležili "mokrega" pohoda iz Solarij

Takrat se je ponovno odprla pomembna žila, po kateri so se spet začeli pretakati ljudje v obe smeri. Ekonomsko je bilo območje zelo revno, tako na italijanski kot na jugoslovanski strani in seveda cvetelo je tihotapstvo. Postopoma pa so se družine začele seliti, vasice so se izpraznile na obeh straneh meje in že vrsto let je mejni prehod zaprt.

Ob vstopu Slovenije v EU so domačini počistili robido, odprli cesto in dosegli tudi enodnevno odprtje bloka. In ob uradni občinski proslavi, ki je bila kasneje na mejnem prehodu Britof, so prav na mostu čez reko Idrijo v Podklancu priredili ljudski shod. Težke povojne čase, v sicer zelo komični luči, smo torej 1. maja doživeli prav tu na Idriji, kjer so etnološka skupina društva Globočak, skupine R'cinke in Beneško gledališče predstavili "Kontraband čez reko Idrijo" (premiere je sicer bila dan prej v Novi Gorici). Dogodek velja zabeležiti, saj se ga je udeležilo kakih 400 ljudi, domačinov iz Srednjega in Kambreskega, a tudi zato, ker je prišlo do prve "mednarodne" gledališke koprodukcije, ki

Na mostu čez Idrijo je 1. maja bilo spet živo in veselo

bi jo kazalo spodbujati tudi za naprej.

Praznovanja ni skalilo niti slabo vreme. Začelo se je s pohodom iz mejnega prehoda Solarij, mimo vasi Brieg in po dolini Idrije do Podklanca, kjer je pohodnike sprejelo res nepričakovano dosti ljudi. Pozdravili so jih župnik Marko Kos, župan iz Kanala ob Soči Miran Ipavec, župan iz Srednjega Claudio Garbaz, ki je spregovoril tudi v imenu kolegov Canalaz in Marcolini iz Gr-

Današnji dan se smejemo...

... a nekoč je bilo za naše ljudi res hudo

Na predvečer vstopa Slovenije v EU so na Matajurju predstavili knjigo za otroke

"Skrivnost dvieh bregi"

Napisala jo je Luisa Battistig, ilustrirala Luisa Tomasetig, izdala pa Planinska družina Benečije

Pod Sotorom so predstavili knjigo za otroke

V sicer precej živahni in bučni klimi v petek zvečer na Matajurju, saj so vsi iskali zavetje pod sotorom, se je ustvaril tudi trenutek zbranosti, ko so predstavili dvojezično knjigo "Skrivnost dvieh bregi", ki je izšla te dni na pobudo Planinske družine Benečije. Napisala jo je najprej v materinem jeziku, v slovenskem dialektu, in potem se prevedla v italijansko. Napisala jo je najprej v materinem jeziku, v slovenskem dialektu, in potem se prevedla v italijansko. Napisala jo je najprej v materinem jeziku, v slovenskem dialektu, in potem se prevedla v italijansko.

po premagovanju meje, je obrazložil predsednik PDB Igor Tull, ki je podčrtal tudi proces hotene ali sprejete asimilacije, ki smo ji priča v Benečiji ter prizadevanja društva za ovrednotenje slovenskega jezika.

Knjiga je namenjena otrokom, kot je povedala avtorica, protagonistka v njej sta Matajur in Krn, začne se s prepričanjem med njima in zaključuje s spoznanjem, da so najpomembnejše vrednote spoštovanje, prijateljstvo in mir. Luisa Battistig, ki je s

pesmimi in povesti sodelovala na več natečajih in že objavila nekatera svoja dela, je povedala, da je dokaz spoštovanja in ljubezni posredovati mlajšim generacijam kulturno bogastvo, ki smo ga podedovali od prednikov, obenem se je zavzela za odprtost do vseh kultur in jezikov.

Zgodba je bila po svojem sporočilu že sama po sebi bogata, zato sem s svojimi ilustracijami ponudila vzporedno zgodbo z risbami živali, ki se svobodno premikajo in

nič ne skrbijo za meje, je nadaljevala Luisa Tomasetig. A tudi živeli so s svojimi imeni v latinščini, v slovenskem dialektu in knjižnem jeziku ter v italijansko izraz beneškega teritorja.

Delo je nato pohvalil pokrajinski odbornik za kulturo Fabrizio Cigolot, ki je poudaril umestnost pobude namenjene otrokom v tako slavnostnem trenutku kot je siritvev Evropske unije. Tudi vrednote, kot sta priznanje in spoštovanje drugačnosti, je dejal, se lepo ujemata s sporočilom praznika.

Rektor videmske univerze Furio Honsell je podčrtal pomen knjige in kulture tudi v okviru slavnostnega srečanja, kot je bilo matajursko ter se zavzel za povezavo med akademsko kulturo in tisto, ki se ustvarja na teritorju.

Podpredsednik deželnega sveta Carlo Monai je pohvalil avtorici, ki tako živo in ustvarjalno bogatita svojo zemljo in obenem osmišljata lastno sicer ne lahko izbiro živeti v gorski vasi Benečije. (jn)

meka in Prapotnega in predsednica društva Globočak Jozica Strgar, ki je bila glavni pobudnik srečanja v Podklancu. Sledili so komični prizori o nekdanjem "kontrabandu" in skupno kosilo, ki sta ga darovali občine Srednje in Kanal ob Soči.

V množici srečanj in proslav s prisotnostjo najvišjih političnih predstavnikov se nam zdi prav izpostaviti mor-

da obrobno a človeško in kulturno pomembno prireditve, ki ponovno plete pretrgane niti med sosedi in je nastala iz pobude in volje samih ljudi in njihovih društev, ki sicer živijo in delajo v odročnih, zapostavljenih kraji. Po drugi strani povezavnje in integracija bodo uspešni, če se iz visoke politične ravni spustijo in zazivijo med ljudmi. (jn)

Praznik v Britofu

Prvega maja je občina Kanal ob Soči priredila uradno praznovanje ob vstopu Slovenije v Eu na mejnem prehodu v Britofu, kjer se je zbralo res veliko ljudi in je zaigrala godba Salonit iz Anhovega. Pomen velikega dogodka, ki naznanja začetek nove dobe v evropski zgodovini, so med drugimi izpostavili župan iz Kanala Miran Ipavec, njegov kolega iz Prapotnega Gerardo Marcolini in predsednik slovenske delegacije v mešani komisiji za videmski sporazum Jože Sušmelj.